

Lauksaimniecības fakultāte gatavojas jauniem izaicinājumiem

Zinta Gaile

LLU Lauksaimniecības fakultāte

Lauksaimniecības fakultātē (LF) 2019. gads iezīmējas ar daudzveidīgu uzdevumu veikšanu, kas liek pamatus turpmākai Lauksaimniecības fakultātes (LF) attīstībai. LLU 2018. g. beigās un 2019. g. sākumā ieguva finansējumu trīs dažādos Eiropas sociāla fonda finansētos projektos, kas nodrošina gan jaunu studiju programmu izstrādi un citu slēgšanu (“LLU studiju programmu konsolidācija un jaunu programmu izstrāde” Nr. 8.2.1.0/18/A/007), gan akadēmiskā personāla prasmju un kompetenču pilnveidi (8.2.2.0/18/A/014 LLU akadēmiskā personāla pilnveidošana), gan arī LLU pārvaldības pilnveidi (8.2.3.0/18/A/009 Latvijas Lauksaimniecības universitātes pārvaldības pilnveide), kas ietver arī īstenoto studiju programmu satura pilnveidi atbilstoši tendencēm Eiropā un nozares vajadzībām.

LF izstrādāja jaunu akadēmiskā bakalaura studiju programmu “Ilgspējīga lauksaimniecība” (*Sustainable Agriculture*), kas paredzēta īstenošanai angļu valodā trīs gados un kuras galvenā mērķauditorija ir studējošie no ārvalstīm. Jaunās studiju programmas direktore ir asociētā profesore Gunita Bimšteine. Programma dos iespēju izvēlēties vienu no diviem specializācijas virzieniem: “Ilgspējīga augu produkcijas ražošana” un “Ilgspējīga dzīvnieku produkcijas ražošana” (šī apakšvirziena vadītāja būs docente Diāna Ruska). Pēc intensīva darba, kas sākās jau pavasarī, bet īpaši aktīvs kļuva augustā un septembrī, programma ir apstiprināta LF Domē (17.09.2019.), Studiju padomē (25.09.2019.) un ceram, ka izdevuma iznākšanas laikā tā būs apstiprināta arī LLU Senātā (09.10.2019.). Tad būs jā rūpējas par licences saņemšanu, un, kad tā būs saņemta, par studējošo piesaisti, jo plānots pirmos studentus uzņemt jau ar 2020./2021. studiju gadu. Programmas izstrādē kā ekspertus piesaistījām Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes un LLU Dārkopības institūta pārstāvjus.

Projekta “LLU akadēmiskā personāla pilnveidošana” ietvaros LF docētājiem ir iespēja stažēties nozares uzņēmumos, ko 2019. g. vēlas izmantot docētāji no dzīvnieku zinātņu virziena. Tāpat docētājiem ir iespēja papildināt angļu valodas prasmes. Fakultāte ir izmantojusi arī iespēju projekta ietvaros slēgt līgumus ar LF doktorantēm (Lāsma Cielava un Alise Klūga), kas nodrošina jaunajām lektorēm augstāku atalgojumu, bet prasa apņemties noteiktā laikā aizstāvēt promocijas darbu, kā arī pēc tā aizstāvēšanas turpināt darbu LF. Tādējādi projekts dos ieguldījumu mācībspēku paaudžu nomaiņā. Šī projekta ietvaros ir iespējams piesaistīt arī docētājus no citu valstu universitātēm, bet šo aktivitāti LF īstēnos nākamajā projekta posmā.

Trešais projekts “LLU pārvaldības pilnveide” citu ieguvumu starpā dos ieguldījumu jau esošo studiju programmu pilnveidē. Programmu saturu izskata

un par to ar programmu direktoriem un fakultātes Metodiskās komisijas locekļiem diskutē dažādi eksperti. LF visu līmeņu programmas vērtēja un ar citām programmām salīdzināja Helsinku universitātes (HU) vadošais zinātnieks PhD Frederick Stoddard, kas pats ir doktora studiju programmu direktors HU. Agrolesursu un ekonomikas institūta Stendes pētniecības centra vadošā pētniece Māra Bleidere vērtēja maģistra un doktora studiju programmas, bet eksperti no Dārzkopības institūta un LOSP – visu trīs līmeņu (profesionālā bakalaura, maģistra un doktora) studiju programmas: ”Lauksaimniecība”. Diskusijas ar ekspertiem, viņu jautājumi un viedokļi sniedza ne vienu vien ierosmi turpmākai programmu pilnveidei. Tomēr jāatzīst, ka ne visus ekspertu ieteikumus ir iespējams īstenot gan nepietiekama finansējuma dēļ, gan arī studējošo skaita u.c. objektīvu iemeslu dēļ.

Liels darbs veikts, rakstot ziņojumu kārtējai starptautiskajai Latvijas zinātnes izvērtēšanai. To LLU Biozinātņu blokam paveica LF profesore Biruta Bankina, sadarbojoties ar Meža un Veterinārmedicīnas fakultāšu atbildīgajām personām. Kādi būs rezultāti, rādīs nākamais gads, kad notiks ekspertu vizītes klātienē un saņemsim gala ziņojumu. Gatavojamies arī studiju virzienu akreditācijai.

Šobrīd ļoti aktuāls jautājums fakultātē ir līdzfinansējums dažādiem projektiem, it īpaši daudz tas nepieciešams 16.1 (Atbalsts EIP lauksaimniecības ražīgumam un ilgtspējai lauksaimniecības ražīguma un ilgtspējas darba grupu projektu īstenošanai) un 16.2 (Atbalsts jaunu produktu, metožu, procesu un tehnoloģiju izstrādei) aktivitāšu projektiem. Jau gada sākumā bija skaidrs, ka būs nepieciešami vairāk nekā 10 000 EUR projektu līdzfinansējumam. Diemžēl LF piešķirtais bāzes finansējums 2019. g., neskatoties uz labo sniegumu, šim mērķim ir nepietiekams, daļēji tas tiek izlietots arī pētnieku atalgojumam, tāpēc projektu līdzfinansējumam jāizmanto līdzekļi no LF pašu ieņēmumiem. Ceram, ka šis ieguldījums atmaksāsies nākotnē ar nozīmīgām publikācijām un citām aktivitātēm, kas nodrošinās bāzes finansējuma pieaugumu turpmākos gados.

LF 2019. g. tāpat kā iepriekš noorganizēja tradicionālās konferences: „Līdzsvarota Lauksaimniecība” (21.02.2019.) un LF studentu un maģistrantu zinātniskā konference „Daudzveidīgā lauksaimniecība” (17.04.2019.), kā arī zinātnisko semināru „Ražas svētki Vecaucē-2019” (07.11.2019.). interesants notikums bija Zemkopības ministrijas un LF kopīgi rīkotais diskusiju seminārs „Augsnes ilgtspējīga apsaimniekošana” (27.09.2019.). Materiāli no semināra pieejami: <https://www.llu.lv/lv/augsnes-ilgtspejiga-apsaimniekosana>.

Un tomēr – mūsu galvenais darba rezultāts ir nozarei sagatavotie speciālisti, pēc kuriem pieprasījums gadu gaitā nemazinās. Fakultāti 2019. g. absolvēja 34 agronomi, 13 ciltslietu zootehniķi un 15 lauksaimniecības uzņēmumu vadītāji, bet Lauksaimniecības maģistra grādu ieguva 11 jaunieši.

Lai visus darbus paveiktu, uz augšu jāmainās pašiem. Veiksmi!